

Машины на Тюринг с добавки

Иво Стратев

14 ноември 2020 г.

Многолентови машини на Тюринг

Дефиниция

Нека $k \in \mathbb{N}_+$. $\langle Q, \Sigma, \Gamma, \delta, s, H \rangle$ наричаме **k-лентова машина на Тюринг**, ако

- Q е крайно множество. Множеството Q е множеството на контролните състояния на машината.
- Σ е крайна азбука, такава че $\Sigma \cap \{\triangleright, \sqcup, \leftarrow, \rightarrow, \downarrow\} = \emptyset$. Азбуката Σ е входната азбука на машината.
- Γ е крайна множество, такава че $\Sigma \cap \Gamma = \emptyset$ и $\Gamma \cap \{\triangleright, \sqcup, \leftarrow, \rightarrow, \downarrow\} = \emptyset$. Множеството Γ е множеството на спомагателните символи за машината.
- $s \in Q$. s е началното състояние.
- H е крайно множество, такава че $Q \cap H = \emptyset$. Множеството H е множеството на стоп състоянията.
- $\delta : Q \times (\Sigma \cup \Gamma \cup \{\triangleright, \sqcup\})^k \rightarrow H \cup (Q \times (\Sigma \cup \Gamma \cup \{\leftarrow, \rightarrow, \downarrow\})^k)$. δ е контролната функция. която задава програмата на машината и δ има свойството

$$\begin{aligned} & (\forall p, q \in Q)(\forall x \in \text{seq}(k, \Sigma \cup \Gamma \cup \{\triangleright, \sqcup\}))(\forall c \in \text{seq}(k, \Sigma \cup \Gamma \cup \{\leftarrow, \rightarrow, \downarrow\})) \\ & (\delta(p, \langle x(1), x(2), \dots, x(k) \rangle) = \langle q, \langle c(1), c(2), \dots, c(k) \rangle \rangle \implies \\ & (\forall i \in \{1, 2, \dots, k\})(x(i) = \triangleright \implies c(i) = \rightarrow)). \end{aligned}$$

Една k -лентова машина на Тюринг представлява устройство, което има k глави (курсора), всяка (всеки) от които може да бъде прикачен към отделна лента, но контролът на всичките k глави е синхронизиран и се извършва еднозначно от състоянието на машината и символите, които главите виждат едновременно (в един такт). Особеност е, че считаме първата лента за входна, тоест тя бива инициализирана с входната дума, а останалите ленти в най-общият

случай биват инициализирани с $\triangleright \sqcup^{t_i}$.

Понеже k може да е по-голямо от 1 добавяме нова команда $\downarrow$, която да бъде интерпретирана като: не прави нищо за съответната лента.

Дадените дефиниции от секцията за еднолентови машини на Тюринг могат да бъдат обобщени за произволно k , но няма да го правим, защото в сила е следната важна теорема.

Теорема

Работата на всяка многолентова машина на Тюринг може да бъде симулирана от еднолентова машина на Тюринг. Тоест броят на лентите е без значение от гледна точка на изчислителна сила. Наличието на повече от една лента същност е само за удобство.

Пример

Нека Σ е крайна азбука. Нека $L = \{\omega \# \omega \mid \omega \in \Sigma^*\}$.

Ще докажем, че L е разрешим от двулентова машина на Тюринг.

Идеята ни ще е, че ако искаме да разпознаем $\alpha \# \alpha$, то можем да си мислим, че първата лента е инициализирана с дума от вида $\alpha \# \beta$. Тогава трябва да копираме на втората лента α . След това ще ни остане само да проверим дали $\alpha = \beta$ използвайки и двете ленти.

Правим следната забележка, след като става дума за (полу)разрешимост то и двете ленти при инициализация се заделя допълнителна памет от една празна клетка в началото. Тоест ако γ е входната дума, то първата лента се инициализира с $\triangleright \sqcup \gamma$, а втората с $\triangleright \sqcup$.

Започваме от преходите, с които да копираме думата преди $\#$.

$$\begin{aligned}\delta(\text{start}, \langle \sqcup, \sqcup \rangle) &= \langle \text{copy}, \langle \rightarrow, \rightarrow \rangle \rangle \\ (\forall x \in \Sigma) (\delta(\text{copy}, \langle x, \sqcup \rangle) &= \langle \text{move}, \langle \downarrow, x \rangle \rangle) \\ (\forall x \in \Sigma) (\delta(\text{move}, \langle x, x \rangle) &= \langle \text{copy}, \langle \rightarrow, \rightarrow \rangle \rangle)\end{aligned}$$

Ако при копирането достигнем до $\#$ значи трябва да оставим глава на първата лента на място, а на втората да върнем една позиция на ляво и след това да преминем през всички копирани букви и да започнем проверката на уловието

$$\alpha = \beta.$$

$$\begin{aligned}\delta(\text{copy}, \langle \#, \sqcup \rangle) &= \langle \text{rewind}, \langle \downarrow, \leftarrow \rangle \rangle \\ (\forall x \in \Sigma) (\delta(\text{rewind}, \langle \#, x \rangle) &= \langle \text{rewind}, \langle \downarrow, \leftarrow \rangle \rangle) \\ \delta(\text{rewind}, \langle \#, \sqcup \rangle) &= \langle \text{match}, \langle \rightarrow, \rightarrow \rangle \rangle \\ (\forall x \in \Sigma) (\delta(\text{match}, \langle x, x \rangle) &= \langle \text{match}, \langle \rightarrow, \rightarrow \rangle \rangle) \\ \delta(\text{match}, \langle \sqcup, \sqcup \rangle) &= \text{yes}\end{aligned}$$

Нека разгледаме как работи ДМТ описана от горните преходи, като всички липсващи са **no**.

Първо ако $\omega = \varepsilon$.

$$\begin{aligned}\delta^{10}(\text{start}, \langle \triangleright \sqcup \#, 2 \rangle, \langle \triangleright \sqcup, 2 \rangle) &= (\text{by } \delta(\text{start}, \langle \sqcup, \sqcup \rangle) = \langle \text{copy}, \langle \rightarrow, \rightarrow \rangle \rangle) \\ \delta^9(\text{copy}, \langle \triangleright \sqcup \#, 3 \rangle, \langle \triangleright \sqcup \_, 3 \rangle) &= (\text{by } \delta(\text{copy}, \langle \#, \sqcup \rangle) = \langle \text{rewind}, \langle \downarrow, \leftarrow \rangle \rangle) \\ \delta^8(\text{rewind}, \langle \triangleright \sqcup \#, 3 \rangle, \langle \triangleright \sqcup, 2 \rangle) &= (\text{by } \delta(\text{rewind}, \langle \#, \sqcup \rangle) = \langle \text{match}, \langle \rightarrow, \rightarrow \rangle \rangle) \\ \delta^7(\text{match}, \langle \triangleright \sqcup \#, 4 \rangle, \langle \triangleright \sqcup \_, 3 \rangle) &= (\text{by } \delta(\text{match}, \langle \sqcup, \sqcup \rangle) = \text{yes}) \\ &\quad \langle \text{yes}, \triangleright \sqcup \# \rangle\end{aligned}$$

Сега за $\omega = ab$

$$\begin{aligned}\delta^{33}(\text{start}, \langle \triangleright \sqcup ab \# ab, 2 \rangle, \langle \triangleright \sqcup, 2 \rangle) &= (\text{by } \delta(\text{start}, \langle \sqcup, \sqcup \rangle) = \langle \text{copy}, \langle \rightarrow, \rightarrow \rangle \rangle) \\ \delta^{32}(\text{copy}, \langle \triangleright \sqcup \underline{a}b \# ab, 3 \rangle, \langle \triangleright \sqcup \_, 3 \rangle) &= (\text{by } \delta(\text{copy}, \langle a, \sqcup \rangle) = \langle \text{move}, \langle \downarrow, a \rangle \rangle) \\ \delta^{31}(\text{move}, \langle \triangleright \sqcup \underline{a}b \# ab, 3 \rangle, \langle \triangleright \sqcup \underline{a}, 3 \rangle) &= (\text{by } \delta(\text{move}, \langle a, a \rangle) = \langle \text{copy}, \langle \rightarrow, \rightarrow \rangle \rangle) \\ \delta^{30}(\text{copy}, \langle \triangleright \sqcup \underline{a}b \# ab, 4 \rangle, \langle \triangleright \sqcup \underline{a} \_, 4 \rangle) &= (\text{by } \delta(\text{copy}, \langle b, \sqcup \rangle) = \langle \text{move}, \langle \downarrow, b \rangle \rangle) \\ \delta^{29}(\text{move}, \langle \triangleright \sqcup \underline{a}b \# ab, 4 \rangle, \langle \triangleright \sqcup \underline{a}b, 4 \rangle) &= (\text{by } \delta(\text{move}, \langle b, b \rangle) = \langle \text{copy}, \langle \rightarrow, \rightarrow \rangle \rangle) \\ \delta^{28}(\text{copy}, \langle \triangleright \sqcup \underline{a}b \# ab, 5 \rangle, \langle \triangleright \sqcup \underline{a}b \_, 5 \rangle) &= (\text{by } \delta(\text{copy}, \langle \#, \sqcup \rangle) = \langle \text{rewind}, \langle \downarrow, \leftarrow \rangle \rangle) \\ \delta^{27}(\text{rewind}, \langle \triangleright \sqcup \underline{a}b \# ab, 5 \rangle, \langle \triangleright \sqcup \underline{a}b, 4 \rangle) &= (\text{by } \delta(\text{rewind}, \langle \#, b \rangle) = \langle \text{rewind}, \langle \downarrow, \leftarrow \rangle \rangle) \\ \delta^{26}(\text{rewind}, \langle \triangleright \sqcup \underline{a}b \# ab, 5 \rangle, \langle \triangleright \sqcup \underline{a}b, 3 \rangle) &= (\text{by } \delta(\text{rewind}, \langle \#, a \rangle) = \langle \text{rewind}, \langle \downarrow, \leftarrow \rangle \rangle) \\ \delta^{25}(\text{rewind}, \langle \triangleright \sqcup \underline{a}b \# ab, 5 \rangle, \langle \triangleright \sqcup \underline{a}b, 2 \rangle) &= (\text{by } \delta(\text{rewind}, \langle \#, \sqcup \rangle) = \langle \text{match}, \langle \rightarrow, \rightarrow \rangle \rangle) \\ \delta^{24}(\text{match}, \langle \triangleright \sqcup \underline{a}b \# ab, 6 \rangle, \langle \triangleright \sqcup \underline{a}b, 3 \rangle) &= (\text{by } \delta(\text{match}, \langle a, a \rangle) = \langle \text{match}, \langle \rightarrow, \rightarrow \rangle \rangle) \\ \delta^{23}(\text{match}, \langle \triangleright \sqcup \underline{a}b \# ab, 7 \rangle, \langle \triangleright \sqcup \underline{a}b, 4 \rangle) &= (\text{by } \delta(\text{match}, \langle b, b \rangle) = \langle \text{match}, \langle \rightarrow, \rightarrow \rangle \rangle) \\ \delta^{22}(\text{match}, \langle \triangleright \sqcup \underline{a}b \# ab \_, 8 \rangle, \langle \triangleright \sqcup \underline{a}b \_, 5 \rangle) &= (\text{by } \delta(\text{match}, \langle \sqcup, \sqcup \rangle) = \text{yes}) \\ &\quad \langle \text{yes}, \triangleright \sqcup \underline{a}b \# ab \rangle\end{aligned}$$

Нека разгледаме и един отрицателен пример, например само за думата **ab**,

който не е от L .

$$\begin{aligned}
\delta^{33}(\text{start}, \langle \triangleright \sqcup ab, 2 \rangle, \langle \triangleright \sqcup, 2 \rangle) &= (\text{by } \delta(\text{start}, \langle \sqcup, \sqcup \rangle) = \langle \text{copy}, \langle \rightarrow, \rightarrow \rangle \rangle) \\
\delta^{32}(\text{copy}, \langle \triangleright \sqcup \underline{a}b, 3 \rangle, \langle \triangleright \sqcup \_, 3 \rangle) &= (\text{by } \delta(\text{copy}, \langle a, \sqcup \rangle) = \langle \text{move}, \langle \downarrow, a \rangle \rangle) \\
\delta^{31}(\text{move}, \langle \triangleright \sqcup \underline{a}b, 3 \rangle, \langle \triangleright \sqcup \underline{a}, 3 \rangle) &= (\text{by } \delta(\text{move}, \langle a, a \rangle) = \langle \text{copy}, \langle \rightarrow, \rightarrow \rangle \rangle) \\
\delta^{30}(\text{copy}, \langle \triangleright \sqcup \underline{a}\underline{b}, 4 \rangle, \langle \triangleright \sqcup \underline{a}\_, 4 \rangle) &= (\text{by } \delta(\text{copy}, \langle b, \sqcup \rangle) = \langle \text{move}, \langle \downarrow, b \rangle \rangle) \\
\delta^{29}(\text{move}, \langle \triangleright \sqcup \underline{a}\underline{b}, 4 \rangle, \langle \triangleright \sqcup \underline{a}\underline{b}, 4 \rangle) &= (\text{by } \delta(\text{move}, \langle b, b \rangle) = \langle \text{copy}, \langle \rightarrow, \rightarrow \rangle \rangle) \\
\delta^{28}(\text{copy}, \langle \triangleright \sqcup \underline{a}b\_, 5 \rangle, \langle \triangleright \sqcup \underline{a}b\_, 5 \rangle) &= (\text{by } \delta(\text{copy}, \langle \sqcup, \sqcup \rangle) = \text{no}) \\
&\quad \langle \text{no}, \triangleright \sqcup \underline{a}b \rangle
\end{aligned}$$

Задачи за упражнение

Задача 1.

Ако $n = |\Sigma|$ намерете $|Q|$.

Задача 2.

Ако $n = |\Sigma|$ определете процентът на полезни преходи. Пресметнете приближителната стойност за $n = 10$.

Задача 3.

Ако $\alpha \in \Sigma$ и $n = |\alpha|$ пресметнете за колко на брой стъпки построената ДМТ приема думата $\alpha\#\alpha$.

Задача 4.

Покажете ДМТ, която изчислява функцията $f : \mathbb{N}^2 \rightarrow \mathbb{N}$, действаща по правилото $f(n, t) = 2^{\log(n)+1} \cdot t$.

Недетерминирани машини на Тюринг

Дефиниция за еднолентова недетерминирана машина на Тюринг

$\langle Q, \Sigma, \Gamma, \Delta, s, H \rangle$ наричаме **еднолентова недетерминирана машина на Тюринг**, ако

- Q е крайно множество. Множеството Q е множеството на контролните състояния на машината.
- Σ е крайна азбука, такава че $\Sigma \cap \{\triangleright, \sqcup, \leftarrow, \rightarrow\} = \emptyset$. Азбуката Σ е входната азбука на машината.
- Γ е крайна множество, такава че $\Sigma \cap \Gamma = \emptyset$ и $\Gamma \cap \{\triangleright, \sqcup, \leftarrow, \rightarrow\} = \emptyset$. Множеството Γ е множеството на спомагателните символи за машината.
- $s \in Q$. s е началното състояние.
- H е крайно множество, такава че $Q \cap H = \emptyset$. Множеството H е множеството на стоп състоянията.
- $\Delta \subseteq (Q \times (\Sigma \cup \Gamma \cup \{\triangleright, \sqcup\})) \times (H \cup (Q \times (\Sigma \cup \Gamma \cup \{\leftarrow, \rightarrow\})))$. Δ е релацията описваща възможните преходи на машината и има свойството

$$(\forall p, q \in Q)(\forall x \in \Sigma \cup \Gamma \cup \{\leftarrow, \rightarrow\})(\langle \langle p, \triangleright \rangle, \langle q, x \rangle \rangle \in \Delta \implies x = \rightarrow)$$

Преминаваме към описанието на работата на една ЕНМТ.

Нека $\mathcal{M} = \langle Q, \Sigma, \Gamma, \Delta, s, H \rangle$ е ЕНМТ.

Конфигурация на машината $\mathcal{M}$ ще наричаме всеки елемент на множеството

$$(Q \cup H) \times \mathbb{N}_+ \times (\{\triangleright\} \cdot (\Sigma \cup \Gamma \cup \{\sqcup\})^*)$$

Множеството на началните конфигурации е $\{s\} \times \{2\} \times (\{\triangleright\} \cdot \Sigma^*)$,

а $H \times \mathbb{N}_+ \times (\{\triangleright\} \cdot (\Sigma \cup \Gamma \cup \{\sqcup\})^*)$ е множеството на заключителните конфигурации.

Нека $\Lambda = \{\triangleright\} \cdot (\Sigma \cup \Gamma \cup \{\sqcup\})^*$. Дефинираме бинарна релация **singleStep_Δ**

между $Q \times \mathbb{N}_+ \times \Lambda$ и $(Q \cup H) \times \mathbb{N}_+ \times \Lambda$.

$$\text{singleStep}_\Delta =$$

$$\begin{aligned} & \{ \langle \langle q, i, \alpha \rangle, \langle h, i, \alpha \rangle \rangle \mid q \in Q, i \in \mathbb{N}_+, \alpha \in \Lambda, h \in H \text{ \& } \langle \langle q, \alpha[i] \rangle, h \rangle \in \Delta \} \\ & \cup \{ \langle \langle q, i, \alpha \rangle, \langle p, i+1, \alpha \rangle \rangle \mid q, p \in Q, i \in \mathbb{N}_+, \alpha \in \Lambda \text{ \& } \langle \langle q, \alpha[i] \rangle, \langle p, \rightarrow \rangle \rangle \in \Delta \} \\ & \cup \{ \langle \langle q, i, \alpha \rangle, \langle p, i-1, \alpha \rangle \rangle \mid q, p \in Q, i \in \mathbb{N} \setminus \{0, 1\}, \alpha \in \Lambda \text{ \& } \langle \langle q, \alpha[i] \rangle, \langle p, \leftarrow \rangle \rangle \in \Delta \} \\ & \cup \{ \langle \langle q, i, \alpha \rangle, \langle p, i, \alpha[i, x] \rangle \rangle \mid q, p \in Q, i \in \mathbb{N}_+, x \in \Sigma \cup \Gamma, \alpha \in \Lambda \text{ \& } \langle \langle q, \alpha[i] \rangle, \langle p, x \rangle \rangle \in \Delta \} \end{aligned}$$

След като имаме релацията singleStep_Δ , която описва една стъпка по машината $\mathcal{M}$ чрез рекурсия дефинираме редица от бинарни релации step_Δ^n в $(Q \cup H) \times \mathbb{N}_+ \times \Lambda$, които удовлетворяват рекуретната връзка

$$\begin{aligned} \text{step}_\Delta^0 &= \text{Id}_{(Q \cup H) \times \mathbb{N}_+ \times \Lambda} \\ \text{step}_\Delta^{n+1} &= \{ \langle \langle q, i, \alpha \rangle, \langle p, j, \beta \rangle \rangle \mid q, p \in Q \cup H \ \& \ i, j \in \mathbb{N}_+ \ \& \ \alpha, \beta \in \Lambda \ \& \ (\exists t \in Q \cup H) \\ &\quad (\exists k \in \mathbb{N}_+)(\exists \gamma \in \Lambda)(\langle q, i, \alpha \rangle \text{singleStep}_\Delta \langle t, k, \gamma \rangle \ \& \ \langle t, k, \gamma \rangle \text{step}_\Delta^n \langle p, j, \beta \rangle) \} \end{aligned}$$

Полагаме $\text{step}_\Delta^* = \bigcup_{n \in \mathbb{N}} \text{step}_\Delta^n$. Така step_Δ^* е рефлексивното и транзитивно затваряне на singleStep_Δ в множеството $(Q \cup H) \times \mathbb{N}_+ \times \Lambda$.

Така езикът върху, който машината $\mathcal{M}$ завършва е

$$\{ \omega \in \Sigma^* \mid (\exists k \in \mathbb{N}_+)(\exists \gamma \in \Lambda)(\exists h \in H)(\langle s, 2, \triangleright \sqcup \omega \rangle \text{step}_\Delta^* \langle h, k, \gamma \rangle) \}$$

Ако разпишем какво значи две конфигурации да са в релацията step_Δ^* и вземем предвид, че $s \notin H$, то получаваме езика

$$\{ \omega \in \Sigma^* \mid (\exists k \in \mathbb{N}_+)(\exists \gamma \in \Lambda)(\exists h \in H)(\exists n \in \mathbb{N}_+)(\langle s, 2, \triangleright \sqcup \omega \rangle \text{step}_\Delta^n \langle h, k, \gamma \rangle) \}$$

Вече сме готови да кажем какво значи една ЕНМТ да разрешава език.

Разрешимост от ЕНМТ

Нека Σ е крайна азбука и нека L е език над Σ .

Нека $\mathcal{M} = \langle Q, \Sigma, \Gamma, \Delta, \text{start}, \{\text{yes}, \text{no}\} \rangle$ е ЕНМТ.

Казваме, че $\mathcal{M}$ разрешава L , ако езикът върху, който завършва $\mathcal{M}$ е Σ^* и

$$(\forall \omega \in \Sigma^*)(\omega \in L \iff (\exists k \in \mathbb{N}_+)(\exists \gamma \in \{\triangleright\} \cdot (\Sigma \cup \Gamma \cup \{\sqcup\})^*)(\langle s, 2, \triangleright \sqcup \omega \rangle \text{step}_\Delta^* \langle \text{yes}, k, \gamma \rangle))$$

Един език е разрешим от ЕНМТ, ако има ЕНМТ, която го разрешава.

Пример

Нека Σ е крайна азбука и нека $L = \{ \omega \omega \mid \omega \in \Sigma^* \}$. Ще покажем, че L е разрешим от ЕНМТ. Ако $\omega = \alpha.x$ идеята ще ни е следната от $\triangleright \sqcup \alpha.x \alpha.x$ да достигнем до $\triangleright \sqcup \alpha.x \alpha.x$, след което да запомним x , да я изтием като запишем $\$$ и да започнем да се връщаме назад като преминаваме през буквите различни от x , а в ситуация на достигане на x позволяваме да преминем през нея или да презапишем $\$$. Тоест ще ползваме недетерминираността за да отгатнем средата на $\omega \omega$. Така независимо каква е α успешно ще достигнем до $\triangleright \sqcup \alpha.\$ \alpha.\$$ и ще продължим напълно детерминистично. Тоест детерминистично запомняме и маркираме последната буква в активната част на лентата, след което недетерминистично я match-ваме и след това отново продължаваме детерминистично

да match-ваме останалите букви.

Ще строим множеството от контролни състояния и релацията на преходите Δ като вместо $\langle X, Y \rangle \in \Delta$ ще пишем $X \Delta Y$ и всички преходи, които не изброим отново ще са **но** преходи с цел разрешимост, а не полуразрешимост.

Първо да съобразим, че е възможно $\omega = \epsilon$ и значи имаме преходи

$$\begin{aligned}
& \langle \text{start}, \sqcup \rangle \Delta \langle \text{letter}, \rightarrow \rangle \\
& \langle \text{letter}, \sqcup \rangle \Delta \text{yes} \\
& (\forall x \in \Sigma)(\langle \text{letter}, x \rangle \Delta \langle \text{seek}, \rightarrow \rangle) \\
& (\forall x \in \Sigma)(\langle \text{seek}, x \rangle \Delta \langle \text{seek}, \rightarrow \rangle) \\
& \langle \text{seek}, \sqcup \rangle \Delta \langle \text{read}, \leftarrow \rangle \\
& (\forall x \in \Sigma)(\langle \text{read}, x \rangle \Delta \langle \text{find}_x, \$ \rangle) \\
& (\forall x \in \Sigma)(\langle \text{find}_x, \$ \rangle \Delta \langle \text{find}_x, \leftarrow \rangle) \\
& (\forall x \in \Sigma)(\forall y \in \Sigma^*)(\langle \text{find}_x, y \rangle \Delta \langle \text{find}_x, \leftarrow \rangle) \\
& (\forall x \in \Sigma)(\langle \text{find}_x, x \rangle \Delta \langle \text{skip}, \$ \rangle) \\
& \langle \text{skip}, \$ \rangle \Delta \langle \text{skip}, \rightarrow \rangle
\end{aligned}$$

Но е възможно $\omega = x$, така ще сме достигнали до $\triangleright \sqcup \$\$$ — това значи, че трябва да се върнем наляво преминавайки само през $\$$ и да достигнем до $\sqcup$ и да приемем думата. Разбира се може да достигнем и до ситуация $\triangleright \sqcup \beta y \$$, в която да отхвърлим, но както казахме отхвърлящите преходи няма да ги изброяваме.

$$\begin{aligned}
& \langle \text{skip}, \sqcup \rangle \Delta \langle \text{finish}, \leftarrow \rangle \\
& \langle \text{finish}, \$ \rangle \Delta \langle \text{finish}, \leftarrow \rangle \\
& \langle \text{finish}, \sqcup \rangle \Delta \text{yes}
\end{aligned}$$

Все още не сме описали напълно всички преходи, защото като отгатнем средата започваме детерминистичен matching.

$$\begin{aligned}
& (\forall x \in \Sigma)(\langle \text{skip}, x \rangle \Delta \langle \text{seek}, \rightarrow \rangle) \\
& \langle \text{seek}, \$ \rangle \Delta \langle \text{match}, \leftarrow \rangle \\
& (\forall x \in \Sigma)(\langle \text{match}, x \rangle \Delta \langle \text{skip}_x, \$ \rangle) \\
& (\forall x \in \Sigma)(\langle \text{skip}_x, \$ \rangle \Delta \langle \text{memory}_x, \leftarrow \rangle) \\
& (\forall x \in \Sigma)(\forall y \in \Sigma^*)(\langle \text{memory}_x, y \rangle \Delta \langle \text{memory}_x, \leftarrow \rangle) \\
& (\forall x \in \Sigma)(\langle \text{memory}_x, \$ \rangle \Delta \langle \text{match}_x, \leftarrow \rangle) \\
& (\forall x \in \Sigma)(\langle \text{match}_x, \$ \rangle \Delta \langle \text{match}_x, \leftarrow \rangle) \\
& (\forall x \in \Sigma)(\langle \text{match}_x, x \rangle \Delta \langle \text{skip}, \$ \rangle)
\end{aligned}$$

Нека разгледаме какво ще бъде изчислението при $\omega = \text{abb}$. Вместо step_Δ^* ще

пишем само $\vdash$.

$$\begin{aligned}
&\langle \text{start}, 2, \triangleright \sqcup \text{abbabb} \rangle \vdash \langle \text{letter}, 3, \triangleright \sqcup \underline{\text{abbabb}} \rangle \vdash \\
&\quad \langle \text{seek}, 4, \triangleright \sqcup \text{abbabb} \rangle \vdash \langle \text{seek}, 5, \triangleright \sqcup \text{ab}\underline{\text{babb}} \rangle \vdash \\
&\quad \langle \text{seek}, 6, \triangleright \sqcup \text{abb}\underline{\text{abb}} \rangle \vdash \langle \text{seek}, 7, \triangleright \sqcup \text{abbab}\underline{\text{b}} \rangle \vdash \\
&\quad \langle \text{seek}, 8, \triangleright \sqcup \text{abbabb}\underline{\text{b}} \rangle \vdash \langle \text{seek}, 9, \triangleright \sqcup \text{abbabb}\underline{\text{ }} \rangle \vdash \\
&\quad \langle \text{read}, 8, \triangleright \sqcup \text{abbabb}\underline{\text{b}} \rangle \vdash \langle \text{find}_b, 8, \triangleright \sqcup \text{abbab}\underline{\text{b}}\$ \rangle \vdash \\
&\quad \langle \text{find}_b, 7, \triangleright \sqcup \text{abbab}\underline{\text{b}}\$ \rangle \vdash \langle \text{find}_b, 6, \triangleright \sqcup \text{abbab}\underline{\text{b}}\$ \rangle \vdash \\
&\quad \langle \text{find}_b, 5, \triangleright \sqcup \text{abbab}\underline{\text{b}}\$ \rangle \vdash \langle \text{skip}, 5, \triangleright \sqcup \text{ab}\underline{\text{b}}\text{ab}\$ \rangle \vdash \\
&\quad \langle \text{skip}, 6, \triangleright \sqcup \text{ab}\underline{\text{b}}\text{ab}\$ \rangle \vdash \langle \text{seek}, 7, \triangleright \sqcup \text{ab}\underline{\text{b}}\text{ab}\$ \rangle \vdash \\
&\quad \langle \text{seek}, 8, \triangleright \sqcup \text{ab}\underline{\text{b}}\text{ab}\$ \rangle \vdash \langle \text{match}, 7, \triangleright \sqcup \text{ab}\underline{\text{b}}\text{ab}\$ \rangle \vdash \\
&\quad \langle \text{skip}_b, 7, \triangleright \sqcup \text{ab}\underline{\text{b}}\text{a}\$ \rangle \vdash \langle \text{memory}_b, 6, \triangleright \sqcup \text{ab}\underline{\text{b}}\text{a}\$ \rangle \vdash \\
&\quad \langle \text{memory}_b, 5, \triangleright \sqcup \text{ab}\underline{\text{b}}\text{a}\$ \rangle \vdash \langle \text{match}_b, 4, \triangleright \sqcup \text{ab}\underline{\text{b}}\text{a}\$ \rangle \vdash \\
&\quad \langle \text{skip}, 4, \triangleright \sqcup \text{a}\underline{\text{b}}\text{a}\$ \rangle \vdash \langle \text{skip}, 5, \triangleright \sqcup \text{a}\underline{\text{b}}\text{a}\$ \rangle \vdash \\
&\quad \langle \text{skip}, 6, \triangleright \sqcup \text{a}\underline{\text{b}}\text{a}\$ \rangle \vdash \langle \text{seek}, 7, \triangleright \sqcup \text{a}\underline{\text{b}}\text{a}\$ \rangle \vdash \\
&\quad \langle \text{match}, 6, \triangleright \sqcup \text{a}\underline{\text{b}}\text{a}\$ \rangle \vdash \langle \text{skip}_a, 6, \triangleright \sqcup \text{a}\underline{\text{b}}\text{a}\$ \rangle \vdash \\
&\quad \langle \text{memory}_a, 5, \triangleright \sqcup \text{a}\underline{\text{b}}\text{a}\$ \rangle \vdash \langle \text{match}_a, 4, \triangleright \sqcup \text{a}\underline{\text{b}}\text{a}\$ \rangle \vdash \\
&\quad \langle \text{match}_a, 3, \triangleright \sqcup \text{a}\underline{\text{b}}\text{a}\$ \rangle \vdash \langle \text{skip}, 3, \triangleright \sqcup \text{a}\underline{\text{b}}\text{a}\$ \rangle \vdash \\
&\quad \langle \text{skip}, 4, \triangleright \sqcup \text{a}\underline{\text{b}}\text{a}\$ \rangle \vdash \langle \text{skip}, 5, \triangleright \sqcup \text{a}\underline{\text{b}}\text{a}\$ \rangle \vdash \dots \vdash \\
&\quad \langle \text{skip}, 9, \triangleright \sqcup \text{a}\underline{\text{b}}\text{a}\$ \rangle \vdash \langle \text{finish}, 8, \triangleright \sqcup \text{a}\underline{\text{b}}\text{a}\$ \rangle \vdash \dots \vdash \\
&\quad \langle \text{finish}, 2, \triangleright \sqcup \text{a}\underline{\text{b}}\text{a}\$ \rangle \vdash \langle \text{yes}, 2, \triangleright \sqcup \text{a}\underline{\text{b}}\text{a}\$ \rangle
\end{aligned}$$